

ky, překvapuje, že není citován Schöndorfvův »Der Arbeitstarifvertrag in Österreich« (ve Vídni a v Lipsku 1917), jediný právnický spis opravdu vědecký o tomto tématě. Chudě je zastoupena rozsáhlá monografická literatura říšskoněmecká z doby poválečné. Při výkladě o budoucnosti kolektivní smlouvy (v kap. VI.) není pak vzpomenuáno ani Sinzheimrovy práce »Ein Arbeitstarifgesetz« (v Mnichově a Lipsku 1916), před dvaceti lety sice vydané a cestu budoucímu zákonodárci rovnající, ale obsahující ne jeden podnětný postřeh ještě dnes živý.

Autor práce, již se týká tento referát, vytkl si za úkol prozkoumati jeden z úseků živého práva sociologickoprávní metodou. Že splnění takového úkolu má své obtíže, nemusím zajisté čtenáři jen poněkud zasvěcenému vykládati. Metoda t. zv. sociologické teorie právní, jejíž základy položili svými pracemi Ehrlich a Kornfeld, čeká dosud na své prohloubení a propracování. Pokud pak jde o kolektivně smluvní právo československé, jsme na půdě odborným bádáním téměř nedotčené. Proto bychom na tomto poli uvítali zajisté každý pokrok, třeba i sebe menší. Ačkoli bychom tedy z příčin právě uvedených rádi mírnili své požadavky, nic nám to bohužel nepomůže při diletantské práci Koblížkové. Jde totiž o spis, který ani k úspěšnému uplatnění sociologických hledisk a zásad v práci právnické, ani k lepšímu poznání našeho kolektivně smluvního práva, a to právě v směru autorem stále zdůrazňovaném, ničím nepřispívá. Příčina autorova nezdaru tkví v tom, že přistoupil k úkolu, jež si vytkl, jednak s chabou výzbrojí teoretickou, jevící se v povrchní a velmi malé znalosti právní vědy sociologicky orientované, jednak s naprosto nepostačujícími vědomostmi o skutečném stavu současného kolektivně smluvního práva československého.

Karel Šmíd.

Strena Dolenciana, Krekiana, Kuseiana, Skerliana. (I. díl, Lublaň 1937, str. 1—645). Pod uvedeným názvem vyšla nedávno literární pocta na paměť 60. narozenin profesorů lublaňské university M. Dolence, Jiřího Kreka, Jakuba Kušeje a Emiliany Škerlije. Vydaný svazek obsahuje příspěvky z platného práva, převážně jugoslávského; jen něco málo jest věnováno jiným oborům. Rozsah příspěvků jednotlivých autorů jest dosti nerovnoměrný; vedle článků, čítajících jen několik stránek, jsou ve spise i obsáhlé stati, jež by samy o sobě stačily na samostatnou monografii. K těmto posledním náleží zejména studie † Dr. Čed. Markoviče, bývalého profesora na universitě v Subotici; je to vlastně obsáhlý posudek autorův o nové osnově občanského zákoníku pro Jugoslavii. Autor odmítá osnovu, vytýkáje jí mimo jiné, že se opírá o rakouský zákoník občanský z r. 1811 s novelami z r. 1914—1916, novelisujíc vlastně tedy dílo novelisované, aniž by dosahovala úrovně současných zákoníků a osnov. Ač osnova vykazuje v mnohém pokrok, přece jest autor mínění, že nevyhovuje ani systémem, ani obsahem, ani jazykem.

Druhým obsáhlým příspěvkem jest německá studie vídeňského profesora Dr. H. Sperla o jugoslávském civilním procesu a právu exekučním; spisovatel zde podává v přehledném výkladu novoty, jež byly v uvedeném zákoně zavedeny na rozdíl od rakouského civilního řádu soudního a řádu exekučního. Tyto dvě studie tvoří skorem polovinu vydané publikace.

Jugoslávskému právu jsou dále věnovány příspěvky Dr. Zlatka Herkova (Trestně právní odpovědnost při deliktech podle zákona o nepřímých daních), prof. Dr. Mladena Peiveriće (Odpovědnost za pomocníky při splnění závazku), Vojka Koprivnika (Tři rozpravy k lesnímu zákonu) a prof. Dr. S. Zuglia (Vzájemný vliv žaloby pro zmatečnost a žaloby za obnovu řízení). Záhřebský profesor Dr. B. Eisner přispěl studií, v níž srovnává manželské právo československé a jugoslávské osnovy občanského zákoníku (v jazyce německém). Dvě stati týkají se práva rumunského; obě jsou psány německy. Prvá z pera Dr. E. Mandicevského pojednává o manželském právu rumunském, druhou napsal Dr. Cornel Chiselita o nastávající reformě civilního procesu v Rumunsku. Jedna studie je z právních dějin o rodinném a donačním statku ve Slavonii, celkem dosti úryvkovitá, kterou napsal Dr. Jos. Bösendorfer; jedna spadá do práva mezinárodního (o nynějším stavu ratifikace právních norem o dopravě zboží na moři z pera docenta záhřebské university Julia Mogana). Konečně zastoupeni jsou příspěvky členové německé university pražské, a to F. Sander statí o poměru státu k právu a Dr. Heinz O. Ziegler prací »Herrschaft und Legitimität«, v níž autor podává své poznámky k otázce realistické státovědy. Celkem obsahuje vydaný svazek 13 příspěvků, z nichž téměř polovina (6) je psána německy.

Vydaný sborník dává nahlédnouti do oblasti platného práva, která nyní právníky v Jugoslavii zajímá. Jsou to převážně otázky reformy legislativy, jež stále ještě v různých oborech nevedla k žádoucímu sjednocení, ač jeho potřeba se obecně uznává. V Jugoslavii platí na př. pro právo občanské šest různých zákoníků, k nimž jakožto sedmé přistupuje ještě právo šeriatské, takže připomínka ve statí Markovićově, že lidé, žijící pod vládou různých zákonů, necítí se býti občany jednoho státu, jest velmi na místě. Ale věc není tak snadnou při různých náboženských i národních názorech i při rozmanitých zvláštnostech a zřízeních jednotlivých složek jugoslávského státu, takže snaha o jednotné zákony dojde jen pozvolna ke kýženému cíli. T. Saturník.

Dr. Arnošt Chmelař a Dr. Karel Tyl: **Komentář k železničnímu zákonu**, Praha, 1938, nákladem »Československého Kompas«, str. 1171.

S obzvláštní radostí referuji o tomto komentáři. Jednak proto, že se týká nového železničního zákona, neobyčejně zajímavého, jednak proto, že Chmelařův-Tylův komentář patří mezi naše nej-